

Høringsuttalelse utbygging av Øvre Grøslandelv kraftverk

Fra hjemmelshavere gårdsnummer 20, bruksnummer 61, Vatnehaug i Flå kommune, Hallingdal:
Aase Gudny Tollefsrud Tønnesen og Helga Marie Tollefsrud Tharaldsen

Generell merknad:

Det er meget kritikkverdig av Multiconsult og av Småkraft at vi som er sterkt berørte grunneiere (selv om eiendommen vår er hyttetomt på 5 mål) ikke er orienterte på annen måte enn at vi 'tilfeldigvis' oppdaget kunngjøringen om høring i Hallingdølen. Det skal også bemerkes at vi som hytteeiere naturligvis ikke er imot at grunneierne har inntjeningspotensiale og utnytter ressursene, men vi reagerer svært sterkt på framgangsmåten. Og kompenserende tiltak for vårt feriested er ikke beskrevet. Begge hjemmelshavere forventer at vi blir invitert på befaring med saksbehandlere som er bemyndiget avgjørelser for kompenserende tiltak for våre hytter/tomt.

Det er **faktafeil** i søknaden. Dette beskrives også nærmere i høringsuttalelsen.

1. Det er nedfelt i søknaden at de som eier hyttene rundt Tingsjø som skal oppdemmes betydelig, er grunneiere som søker om utbygging. Dette medfører ikke riktighet. Vi er hjemmelshavere av gnr. 20, bnr. 61 – hytter og tomt med båtstø på om lag 5 mål på odden – Vatnehaug - som grenser ned til stien som går langs Tingsjø. Det gjøres oppmerksom på at vi har meldt fra til Statens kartverk og til Flå kommune om at kartene over området ikke viser korrekte grenser over vår eiendom. Dokumentasjon på oppmåling med tydelige grensebeskrivelser foreligger i tinglyst dokument, ført inn i dagbok ved Hallingdal sorenskriverembete som nr. 1434/1435 den 20.3.1974. Eiendommen ble den gangen fraskilt fra gnr. 20/2 – som er vesentlig grunneier av Tingsjø og området på Tollefsrudsiden av Tingsjø. Vi har bedt Flå kommune og kartverket, i begynnelsen av mai, å sørge for korrekte grenser i hht. tinglyst dokument. Slik kartet nå foreligger, viser de kun fiktive linjer og viser et areal vi eier på bare drøyt ett mål og således kan det ikke synliggjøres at en oppdemning av Tingsjø vil ha meget stor betydning for våre hytter og vår hyttetomt.
2. Det står også anført i søknaden at Tingsjø ikke er vannkilde, og det er henvist til referanse. Dette medfører ikke riktighet. Vi har siden hyttene ble bygget brukt Tingsjø og utløpet av Tingsjø (der det skal bygges demning) som vannkilde (både til matlaging og annet).

I høringsuttalelsen videre er det kronologisk uttalelse til punktene i høringsdokumentet. Sitater fra søknaden står anført med *kursiv skrifttype*.

Punkt 2.2.3 Reguleringsmagasin

Det legges ved kart brukt i søknaden hvor våre hytter er avmerket. Det vises til faktafeil beskrevet innledningsvis. Multiconsult burde forsikret seg om grensene de arbeidet ut fra var korrekt inntegnet. Dette kunne de gjort ved å ta kontakt med oss, store grunneiere som er lokalkjente og /eller kartverket. Slike feil svekker tilliten til hele prospektet.

Vi er ikke på noen måte orientert om arbeidet, konsekvenser, kompenserende tiltak i løpet av de siste to-tre årene.

Høringsuttalelse: Innen saken kan realitetsbehandles, må følgende være konsekvensutredet i detalj :

1. forringelse vår eiendom og hva Multiconsult/Småkraft legger opp til av kompenserende tiltak.
2. bruksvann for hyttene
3. Hydrologi og tilsig inn på vår tomt både fra vannsiden og fra myrsiden og hva dette betyr for vanninntrengning og fuktighet på tomten, siden myrene blir "pakket" med vann i større områder enn i dag rundt hyttetomtene.

Ut fra vedlegg 3 i søknaden og punkt 2.2.3: "Kurven viser at magasinet på k852,5 innen 1. juni hvert år og at det skal holdes godt over denne vannstanden gjennom sommer og høst" opp til 854,5 viser figur 2. Dette vil ha betydelig innvirkning på vårt område.

Pkt 2.4 Ulemper

"For øvrig vil ikke tiltaket påvirke noen registrert verneverdier eller kulturminner"

Høringsuttalelse: Det ansees som en feilaktiv oppsummering å beskrive punktet så enkelt. Her er ikke bekrrevet noe om ulempene tiltaket vil påføre bl.a. hyttene og tomten vår.

Det kan virke som om vår hyttetomt på 5 mål nærmest blir liggende på en svært fuktig myr/"øy".

Dessuten blir de 5 målene vi har, redusert kraftig i omfang ved oppdemming av Tingsjø.

Pkt 2.5 Eiendomsforhold

"Vannstanden foreslås regulert opp 1,8 meter og 1 meter ned".

Høringsuttalelse: Det vises til pkt 1 i høringsuttalelsen – FAKTAFEIL.

Det er faktafeil i vedlegg 7 (som det refereres til i pkt 2.5) i søknaden. Vedlegg 7 må korrigeres. Vår eiendom gnr20 bnr. 61 og hjemmelshavere er slik det framgår i avsendere på uttalelsen. Vi er ikke forespurt eller orientert, men tilfeldigvis oppdaget kunngjøring om høringen i lokalavisen. Vi finner det svært merkelig at det i søknaden framgår at hytteeierne rundt Tingsjø er grunneiere som står bak søknaden om utbygging. Dette er IKKE rett. Hvilken versjon av kart er brukt? Våre hytter er ikke inntegnet, men er kun nevnt i prosjektsøknaden. Som tidligere skrevet, er det ikke avklart rundt de fiktive grensene for hyttatomba, noe Multiconsult med enkelhet kunne fått korrigert ved å ta kontakt med oss som hjemmelshavere. Muntlige kilder som det er referert til i søknaden, kjenner svært godt forholdene og oss, og derfor antar vi at det er Multiconsult som ikke har kvalitetssikret faktaene de presenterer i søknaden i tilstrekkelig grad. Dette svekker tilliten til hele søknaden og om der finnes flere faktafeil. Og vi er hjemmelshavere i det som er betegnet i søknaden som "ved Tingsjø". Vår eiendom er den som i svært betydelig grad blir berørt av dette. Andre grunneiere har ikke hytter(feriested) "ved Tingsjø" og selve hyttene våre ligger kun 50 meter fra Tingsjø, mens tomten går med grense 4-5 meter fra vannkanten på Tingsjø. I perioden for nedtapping vil sonen bli våt og gjørmete, og som vi oppfatter vil det ikke være mulig for eksempel å ta ut en båt i dette området. Periodene både med nedtapping av Tingsjø og oppdemming av Tingsjø vil ha voldsomme ringvirkninger for oss. Det er nødvendig med betydelig mer konsekvensutredning for våre hytter og hyttetomt før saken kan realitetsbehandles. Det må også i konsekvensutredningen legges seriøst arbeid i å beskrive utbedrende tiltak. Hvilken innvirkning vil det ha på mulighetene for eksempel å gå på ski på isen – denne vil trolig være utrygg.

Pkt 3.2 – Vannstanden foreslås regulert opp 1,8 meter og 1 meter ned”.

Høringsuttalelse: Dette må beskrives og inntegnes i koter hvor også våre hytter vises.

Pkt 3.8 Landskap og inngrepsfrie naturområder

*”Regulering av Tingsjø vil medføre at det dannes utvaskingssoner rundt sjøen og at turbilitet øker i en tid framover. Ut i fra beregningene basert på tilgjengelig kartgrunnlag, vil sjøen når vannstanden er på HRV stedvis gå rundt 100 meter ut fra dagens bredder i tillegg til at strekningen av innløp vil demmes ned. **Det meste** av landarealet som er illustrert å bli demmet ned er torv og myr (**merkna**d fra oss: **det meste – har ligger altså vår hyttetomt og våre hytter**), noe som medfører økt tilførsel av partikler og organiske syrer til Tingsjø og tidvis gjør den mer ”grumsete”. På HRV vil sjøen gå opp mot tomtene på de eksisterende hyttene ved sjøen.”*

Høringsuttalelse: Dette medfører IKKE riktighet. Faktisk vil den dekke store deler av arealene på vår hyttetomt – se kartet i søknaden.

For hyttetomtene vil verdien bli redusert og landskapet rundt nærområdet, vil for tomten være **”skjemmende inngrep”**, slik det er beskrevet i pkt. 3,8.

De eldgamle stiene langs Tingsjø, som er brukt i mannsaldre og som vi bruker som gangsti til hyttene vil bli neddemmet. Riktignok er dette også beskrevet i søknaden, men nye stier vil føre til betydelig lengre avstander for oss.

Vår tilførselsvei er Aavestrud setervei og parkering ved Tovebru, som ble bygget av vår far, nettopp fordi vi skulle kunne gå til hyttene uten å måtte vade over elva ved parkeringsplass.

Avbøtende tiltak: Det forventes at det lages vei/parkering til våre hytter i forbindelse med veien som skal bygges *”nordover langs fastmark ved Tingsjø.”* Dette vil være sentralt kriterium og det forventes at veien der bygges framfor at det lages vei fra Tollefsrudsetrene til Tingsjø.

Samlet er tiltaket beskrevet som middels negativ konsekvens i søknaden. For oss er det positivt med vei fram til hyttene, men det vil være store negative inngrep både av hensyn hvordan tilgangen til Tingsjø vil bli for oss, både praktisk, og estetisk. Den økonomiske verdien på våre hytter vil være betydelig redusert med tanke på salg. Dette må det i prosjektet tas hensyn til, og vi forventer at det blir framforhandlet kompensasjon gjennom prosjektet v/”Småkraft”. Det er en rekke juridiske problemstillinger som må avklares, for eksempel det at vi får strandlinje med ett påvirker fiskerett mv. hvordan det påvirker andre grunneiere av Tingsjø sin arealberegning til jaktkvoter – det at Tingsjø bli oppdemt. Det foreligger ingen konsekvensbeskrivelse av slikt i søknaden, noen som faktisk har en praktisk betydning for etter at prosjektet evt. er i gang.

Pkt.3.11 Ferskvannsressurs” Det er ingen vannforsyning knyttet til Tingsjø:”

Høringsuttalelse: Dette er ikke korrekt. Siden hyttene ble bygget i 1978, har Tingsjø og utløpet av Tingsjø vært vår vannforsyning, både til matlaging og annen bruk. I søknaden skrives det: *”det blir tilsilamming av vannet og økt partikkeltilførsel.”* Konsekvensen er beskrevet som ubetydelig i søknaden. Konsekvensen for oss vil være svært negativ. Det er myrer på andre siden av hyttene, så det uaktuelt å bruke vannsig fra myrene. Ferskvannsressursen vil være 100% fraværende for vår del. Avbøtende tiltak må innen prosjektet da være:

Boring etter vann i prosjektets økonomi – (sommer – og vintervann til hyttene).

Pkt. 3.12 Brukerinteresser

"I driftsfasen vil landskapsmessig inngrep redusere områdetets verdi, spesielt reguleringssonene rundt Tingsjø". Det står at langs Tingsjø vil det være gjørmete, til og med, i periodene etter vannstandsekning. "Tilgangen til vannet blir dårligere" Konsekvensen er beskrevet som middels negativ.

Høringsuttalelse:

For verdien av våre hytter og vår tomt mht. det estetisk, naturmessige, rekreasjonsmessige og økonomiske, vil dette ha en betydelig negativ effekt, nærmest rasert som rekreasjon og naturoplevelser.

Avbøtende tiltak: Det må i alle fall hogges alle trær og busker på området (de 2,8 meterne langs stranda på hele Tingsjø). Det er overhode ikke akseptabelt miljømessig å ha naturmessige sår i naturen ved at busker og trær står uti vannet ved vannstigning og at vannbunnen i flere år består av lyng, busker og kratt!

Det må i tillegg som nevnt tidligere, lages en fullstendig konsekvensanalyse for hyttetomtene rundt Tingsjø.

Pkt. 4.4 Tilpasning i anleggsperioden

Høringsuttalelse: Det forventes at det utarbeides risikoanalyse, milepælsplan og informasjonsplan i anleggsperioden. De negative konsekvenser anleggstrafikk vil ha for oss i vår ferieavvikling, må beskrives og det forventes at "Småkraft" avtaler avbøtende tiltak med oss. Dette handler bl.a. støy, støv, tungtrafikk mv.

Pkt 4.5 Stier blir satt under vann og stier legges om

Høringsuttalelse: Ja, stier blir satt under vann og det må lages nye stier som forlenger vår avstand til hyttene. Det skal ikke gås på akkord med om det skal bygges ny Tovebru eller ikke. Hvis det er det minste antydning til at Tovebru ikke kan brukes over elva, så må det bygges ny bru. Poenget til vår far var at vi, selv i flomtider, skulle kunne gå "tørrskodd" til hyttene. Når Tingsjø's vannstand stiger så vidt mye som 1,8 meter + flomtider, så vet man allerede nå, at brua vil bli oversvømt.

Avbøtende tiltak: Det må bygges ny bru.

Pkt. 4.6 Inntaket ved Tingsjø "Inntaket vil dominere ved Tingsjø og det vil være synlig lokalt."

Høringsuttalelse: Dette vil så vidt vi kan forstå, sterkt berøre utsikten for Aase Tollefsrud hytte. Det vil som det står skrevet i søknaden, være dominerende installasjoner, dvs. *Betongmur, 2 m høy og 15 m lang.*

Hvordan Multiconsult og Småkraft rent estetisk best kan gjøres på en estetisk måte, er vi spente på. Betong kan lages på mange måter. Vi ser da for oss en 2 meter høy mur som er 15 meter lang av ren grå betong. Tørketidene på året, hvor vi, gjennom 30 år, vet det er lite vanntilførsel i denne elva, vil altså denne betongkolossen bli stående uten vann, slik vi forstår det. Er dette rett ?

Pkt. 4.7 Vegetasjonsetablering og landskapspleie

Høringsuttalelse: Se punkt 3.12

Pkt. 5.5 *En evt. atkomstvei til Tingsjø fra Tollefsrudsetrene kan åpne for økt ferdsel inn til sjøen og dermed en mulig økt interesse for fiske.*

Høringsuttalelse: Det synes merkelig at man altså ønsker mer kjøring i området for å komme ned til Tingsjø fra Tollefsrudsetrene? Det er pr. i dag noen få personer som går den halvtimen fra Tollefsrudsetrene ned til Tingsjø. Dette vil da indirekte si at man kommer til å kjøre hvis muligheten er der. Dette viser ikke god miljøtenkning! Det er også underlig at man altså mener at det kan bli mer interesse for fiske fra hytteeiere på Tollefsrudsetrene. Disse har jo ingen fiskerett i Tingsjø! (Det å kunne fiske med stang som friluftsliv er naturligvis allemannsretten i friluftsløven – ”ei panne fisk”). Og dessuten er det slik at fiskeretten i Tingsjø er i hht grensene mellom Tollefsrudsetrene og Aavestrudsetrene (og også internt innad hhv. Tollefsrudsiden og Aavestrudsiden). Innbyrdes er også disse rettighetene avklart i gamle tinglyste dokumenter. Det påminnes at disse dokumentene er juridisk bindende dokumenter, og det må gjøres konkrete avklaringer om dette i prosjektets framdrift.

Andre merknader:

*Miljøkonsekvenser i anleggsperioden er ikke berørt i særlig grad i søknaden, ei heller risikoanalyser ved anleggsarbeidet.

*Vi kan ikke se at det foreligger risikoanalyser/konsekvensanalyser hvis det skulle vise seg at utbyggingen IKKE har tilstrekkelig inntjening for SMÅKRAFT eller grunneierne. Hva vil da skje miljømessig med de tekniske installasjonene? Vil disse forfalle? Hvordan vil installasjonene og utbyggingen se ut om for eksempel 50 år? Det er ikke snakket om langsiktige innvirkninger i søknaden.

*Bilde 1 i vedlegg 1 i søknaden er bilde tatt fra våre hytter.

Det forventes at vi umiddelbart blir invitert til en særskilt gjennomgang om konsekvensene for våre hytter og til befarings – der det også framlegges avbøtende tiltak på ethvert punkt vi har berørt i uttalelsen. Befaringen og gjennomgang bør være med en person som har avgjørende myndighet fra SMÅKRAFT sin side. Vi forventer å bli tatt med som grunneiere som blir sterkt berørt videre i prosessen.

Tveit og Lier 9. mai 2014


Aase Gudny Tollefsrud Tønnesen


Helga Marie Tollefsrud Tharaldsen